

4.november 2017

Vedr.: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service (Mulighed for forbud mod enheder, der muliggør internetadgang, undersøgelse af effekter samt brug af afskærmningslokale m.v. i boformer med sikrede afdelinger).

Dansk Psykiatrisk Selskab takker for muligheden for at afgive høringssvar i forbindelse med ovenstående.

Lovforslaget består som vi ser det af følgende hovedelementer:

- 1) Indførelse af mulighed for nedlæggelse af forbud mod enheder, der muliggør internetadgang
- 2) Indførelse af mulighed for anvendelse af scannere
- 3) Indførelse af mulighed for undersøgelse af den anbragte person
- 4) Indførelse af mulighed for åbning og kontrol af post til den anbragte
- 5) Indførelse af mulighed for undersøgelse og opbevaring af effekter for besøgende
- 6) Indførelse af mulighed for brug af afskærmningslokale

Lovforslaget gælder alene boformer for psykisk udviklingshæmmede, der har beboere, som i henhold til dom eller kendelse er anbragt på institution med sikret afdeling. Det vil i praksis sige Kofoedsminde i Rødbyhavn, der i en årrække har været Danmarks eneste institution af denne art.

Dansk Psykiatrisk Selskab har følgende bemærkninger:

Lovforslaget søger at adressere en række vanskeligheder som den generelle samfundsudvikling og udvikling i domsanbragtes psykisk udviklingshæmmedes karakter og adfærd (såsom lavere alder, højere grad af bandetilknytning blandt domsanbragte, flere karakterafvigende domsanbragte, øget misbrugstendens, og andet) har medført i det socialpædagogiske, såvel som det kriminalitetsforebyggende, arbejde på Kofoedsminde.

Vedr. hovedelement 1) bringes forholdene på Kofoedsminde på linje med forholdene på Sikringsafdelingen og i kriminalforsorgens institutioner. Dansk Psykiatrisk Selskab finder, at det både i et pædagogisk/behandlingsmæssigt øjemed og i et kriminalitetsforebyggende/retssikkerhedsmæssigt øjemed vil være hensigtsmæssigt at kunne begrænse muligheden for elektronisk kommunikation for beboerne. Dette begrundes bl.a. med at beboerne for en dels vedkommende er fundet skyldige i seksualrelateret kriminalitet begået mod børn eller voksne, og at de f.eks. kan fortsætte seksuel chikane af personer udenfor institutionen eller forbrug af ulovligt pornografisk materiale via internettet, for en dels vedkommende har vedvarende misbrug af hash og andre stoffer som de bl.a. kan opretholde ved handels- og leveringsaftaler truffet ved elektronisk kommunikation. Hvis man ikke har mulighed for at afbryde de domsanbragte beboeres fortsatte aktivitet på sådanne områder, vil en socialpædagogisk indsats i mange tilfælde være utilstrækkelig til at overbevise den enkelte beboer om det u hensigtsmæssige eller forkastelige i en sådan adfærd.

Vedr. hovedelement 2),3),4) og 5) finder Dansk Psykiatrisk Selskab at indførelse af de foreslåede muligheder forekommer nødvendige, for at undgå indsmugling af euforiserende stoffer til domsanbragte med misbrug, af ulovligt pornografisk materiale (f.eks. børnepornografisk) til beboerne, eller af våben til beboere der typisk har dårlig impuls kontrol og kan have tendens til udadreagerende adfærd. De foreslåede ændringer respekterer 'mindste middels princip' mht. undersøgelse af beboere, besøgende, og post, og de synes på rimelig vis at afstemme den sikrede institutions socialpædagogisk og kriminalitetsforebyggende indsats med beboernes og deres besøgendes ret til privat kommunikation, privatliv, og intimsfære.

Vedr. hovedelement 6) er systematisk brug af afskærmningslokale ved udadreagerende adfærd, i den form der lægges op til i lovforslaget, ikke noget man har erfaring med i det danske psykiatriske behandlingssystem. På Kofoedsminde har man hidtil håndteret uacceptabel udadreagerende adfærd ved,

Dansk Psykiatrisk Selskab
www.dpsnet.dk

Psykiatrisk Center København, Afd. O, Afsnit 6233, Blegdamsvej 9, 2100 København Ø

Formand Torsten Bjørn Jacobsen, mail: tbi@dadlnet.dk

Sekretær Helen Gerdrup Nielsen, mail: helen.gerdrup.nielsen@regionh.dk

at personalet og tilkaldt personale har fastholdt beboeren indtil dennes affekt og udadreagerende adfærd var klinget af. Sådanne fastholdelser har været af varierende længder fra ganske kortvarige til adskillige timer. Her forekommer brug af afskærmningslokale at kunne være et mere skånsomt alternativ til langvarig fastholdelse. Dette gælder både i forhold til den udadreagerende beboer, de øvrige anbragte beboere på det sikrede afsnit, og institutionens personale. Det ligger i bemærkningerne til lovforslaget at anbringelse i afskærmningslokale i praksis vil blive besluttet af Kofoedsmindes leder eller dennes stedfortræder (dvs. Kofoedsmindes viceformand), men at den efterfølgende vil blive forelagt den tilsynsførende kommune; beslutning om anbringelse vil med disse forudsætninger ikke være trivial, hvilket Dansk Psykiatrisk Selskab finder betryggende. Den generelle brug af afskærmningslokale og andre magtanvendelser vil blive registreret, og blive evalueret af ministeriet i 2021. Dansk Psykiatrisk Selskab kan tilslutte sig denne fremgangsmåde.

Vi har dog en enkelt kommentar til bemærkningerne om lovforslaget, der i sig selv lyder:

»Stk. 2. Der kan træffes afgørelse om, at anbragte i en boform efter § 108 med sikrede afdelinger, skal anbringes i et afskærmningslokale, når der er overhængende fare for, at den anbragte skader sig selv eller andre. Anbringelsen skal være så kortvarig og skånsom som muligt og må ikke udstrækkes ud over to timer. Der skal løbende føres tilsyn med en person, der er anbragt i et afskærmningslokale.«

Bemærkningerne til lovforslaget lyder:

"Det er en forudsætning for anbringelse i afskærmningslokale, at indgrebet er forsvarligt og ikke indebærer en sundhedsmæssig risiko for den anbragte, og at den anbragte ikke er selvmordstruet. Derudover er det en forudsætning, at den anbragte har tilkaldemuligheder fra afskærmningslokalet. Den pågældende skal være i stand til at betjene tilkaldemulighederne, og personalet skal via disse kunne tilkaldes. Den anbragte skal endvidere have adgang til toilet og vand, og der skal iværksættes jævnlig overvågning i det tidsrum, hvor den pågældende er låst inde. Afskærmningslokalet skal være udstyret med et vindue, så personalet kan føre tilsyn med den anbragte uden at skulle åbne døren ind til afskærmningslokalet."

Her finder Dansk Psykiatrisk Selskab at det vil være passende at overvåge en affektpræget beboer der er anbragt på afskærmningslokale ved, at der under hele anbringelsen er anbragt et personalemedlem umiddelbart udenfor afskærmningslokalets dør, således at personalemedlemmet kan føre løbende og jævnligt visuelt tilsyn med beboeren og løbende kan vurdere de lyde, eller ændringer i et lydbillede, der udgår fra afskærmningslokalet. Dette observationsniveau er højere, end det der lægges op til i bemærkningerne, men observationsniveauet findes hensigtsmæssigt med henblik på at imødegå selvskadende adfærd eller selvmordsadfærd, der uventet kan opstå hos den afskærmede, affektprægede beboer.

På Dansk Psykiatrisk Selskabs vegne.

Gitte Ahle
Overlæge
Næstformand